

locus amoenus

De Sant Martí a Monells
[passant pel Remei de la infància]

Antoni Puigverd

Grava el passat a la memòria llocs amens de retorn impossible: encara hi ha un dolç camp d'oliveres davant del castell d'Empordà, just davant de l'ermita del Remei. Ja fa molts anys, però, que es va podrir la fusta del gronxador. Els amos del castell l'havien penjat en una branca molt alta i la meva germana s'hi divertia. Portava un vestidet d'una peça i unes sandàlies blanques. Jo la feia gronxar i, alhora, m'esforçava a parlar en castellà amb un noi foraster, nét madrileny dels propietaris del castell. Teníem sis o set anys i aquell va ser el meu primer amic, no pas de jocs, sinó de conversa. *Queia el sol i la nostra vida s'obria. Hi torno de tant en tant. Encara els crepuscles d'estiu són magnífics en aquest paratge, però ja la nostra vida comença a tancar-se. Ara la pedra del castell és repicada i, amb l'ajut de l'última mel del dia, brilla com la polpa dels préssecs de vinya. Abans les parets del castell eren brutes. Ara els masovers no hi són, ni els fems plens de mosques, ni les runes abandonades. Tot és més decoratiu i ben pensat. El castell d'Empordà ara té un refinat aspecte toscà. D'aquell primer amic castellà, no n'he sabut res més. També s'ha evaporat la rialla d'espiguet de la meva germana. Ella ara riu, com jo, d'una manera més opaca i reticent. Trobo uns quants morts caminant entre les oliveres del Remei. Em recorden que el principal *locus amoenus* és la infància.*

Després d'aquest primer racó preferit, n'he trobat molts altres, francament. En aquest món tan bell de rostre, és fàcil trobar racons prodigiosos. Sempre els he hagut de deixar enrere. Com els amors de port, els llocs que ens exciten més són aquells que només podem estimar en breus i febrores estades. *El món és cruel i traïdor precisament perquè és tan bell. La lletjor no fa mal, quan la deixes. La ferida sagna quan voldries quedar-te i no pots. Potser per això m'he anat aficionant des de fa anys a una carretera. Un lloc de pas, no per estar-s'hi, és el racó que més em plau, correntment. La carretera que va de Bordils a Monells, passant per Sant Martí Vell i Madremanya. Travessa, com una serp menor, els contraforts septentrionals de les Gavarres, que són d'un verd massa trist, i ajuda a obrir sembrats: xocolata negra a la tardor, xocolata en pols a l'hivern, colors juvenils de primavera, or des de juny fins a setembre. M'agrada el gòtic arregladet de Sant Martí; m'impresiona la massa pètria de Madremanya, coronada per un campanar estret de pit; m'emociona la plàcida soledat de Millars (un campanar feliç i tres cases sobre una vall en forma de plat fondo), i m'aturo a l'església de Monells, abans d'entrar al poble. No em cal visitar les voltes medievals que entusiasmen els turistes -de petit, amb l'oncle Lluís, que era de Corçà, les vaig memoritzar-. Em quedo al petit jardí de l'església: un tou d'herba sempre verda, uns xiprers d'ombra llarga i consoladora, una portada discretament barroca i un petit cementiri on dorm una noia que no vaig estimar prou. M'estiro sobre l'herba, sento el ronc de les granotes i penso en els amors perduts, en la vida que passa.* ■